

FOTODYNAAMINEN PÄIVÄNVALOHOITO (PDT)

AKTIINISEN KERATOOSIN HOIDOSSA

TIETOA SINULLE, JOTA HOIDETAAN AMELUZ
(5-AMINOLEVULIINIHAPPO) -GEELILLÄ

Potilasesite terveydenhuollon ammattilaisen jaettavaksi

**SINULLE ON MÄÄRÄTTY FOTODYNAAMISTA
PÄIVÄNVALOHOITOA AKTIINISTEN KERATOOSIEN HOITOO**

Mitä ovat aktiiniset keratoosit?

Aktiinisia keratooseja esiintyy ihoalueilla, jotka ovat altistuneet paljon auringolle koko elämän aikana ja vaurioituneet ajan myötä. Aktiiniset keratoosit ovat usein väriltään punaisia tai vaaleanruskeita ja niiden pinnassa voi olla ohutta hilseilyä. Vaikka useimmat aktiiniset keratoosit ovat vaarattomia, ne voivat joskus kehittyä ihosyöväksi, jota kutsutaan okasolusyöväksi. Siksi aktiiniset keratoosit suositellaan hoidettavaksi. Jotkut aktiiniset keratoosit näkyvät epätasaisina tai hilseilevinä laikkuina iholla, toiset taas mahdollisesti näkymättöminä aurinkovaurioina toisen ihomuutoksen ympärillä. Tästä syystä hoitohenkilökunta on saattanut ehdottaa hoitoa laajemmalle alueelle.

➤ **Tiesitkö, että** aktiiniset keratoosit ovat kehittyneet pitkäaikaisen UV- ja aurinkoaltistuksen vuoksi? Vaikka suojaudutkin nykyään auringosta hyvin, ihomuutosten synty liittyy koko elämän aikaiseen auringossa oloon. Auringolle altistuminen ei tarkoita vain aikaa rannalla, vaan kaikkea auringossa vietettyä aikaa. Myös pyöräily, hiihto tai puutarhatyöt ovat esimerkkejä auringolle altistumisesta.

Fotodynaaminen hoito (PDT)

Fotodynaaminen hoito (PDT) on aktiivisten keratoosien hoito, johon kuuluu vaikuttavaa ainetta sisältävän lääkkeen levittäminen geelimuodossa hoidettavalle alueelle. Geeli tunkeutuu ihoon ja vaurioituneissa soluissa vaikuttava aine muuttuu valoherkäksi aineeksi, joka aktivoituu päivänvalon vaikutuksesta. Vaurioituneet solut tuhoutuvat ja terveet solut säilyvät.

Mitä minun on tehtävä ennen hoitokäyntiä?

Lääkäri tai sairaanhoitaja voi pyytää sinua levittämään pehmentävää voidetta hoidettaville ihoalueille päivittäin jonkin aikaa ennen hoitoa. Voide auttaa pehmentämään iholla olevaa rupia tai hilsettä. Hoitopäivänä sinun ei pidä käyttää pehmentävää voidetta. Hoitava lääkäri kertoo sinulle, miten sinun pitää toimia.

Miten minun pitää suunnitella hoitopäivä?

Varaa hoitoon yhteensä noin 3 tuntia. Kun saavut vastaanotolle, hoitohenkilökunta antaa sinulle tarkempia hoito-ohjeita.

> **Muista, että** PDT-hoidon jälkeen on normaalia, että käsitellyillä alueilla voi esiintyä paikallista punoitusta, turvotusta, haavaumia ja rupia. Tämän kannattaa huomioda hoidon ajankohdan valinnassa. Päivänvalo-PDT:tä ei tehdä, jos lämpötila on alle 10 °C tai jos sataa.

> **Muista, että** Ameluzia ei suositella raskauden aikana.
Imetys on keskeytettävä 12 tunnin ajaksi Ameluzin käytön jälkeen.

Hoidon kulku

Aurinkosuojavoiteen käyttö:

Suojakerroin vähintään 30, ei saa sisältää fysikaalisia suodattimia.

Vaihe 1:

Ensimmäinen vaihe on levittää aurinkosuojavoidetta hoidettavalle alueelle sekä muille valolle alttiille alueille vähintään 15 minuuttia ennen hoitoa. Aurinkosuojavoiteen on sisällettävä kemiallisia suodattimia, eikä siinä saa olla fysikaalisia suodattimia, koska ne vaikuttavat hoidon tehokkuuteen.

Aurinkosuojavoidetta voi levittää myös kotona. Hoitohenkilökunta kertoo sinulle, miten sinun pitää toimia.

Vaihe 2:

Alue valmistellaan hoitoa varten pyyhkimällä iho spriipyyhkeellä ja sen jälkeen poistetaan mahdollisesti jäljellä oleva ihon hilse ja ruvet kevyesti kaapimalla.

Vaihe 3:

Lääkkeen levitys. Geeli levitetään hoidettavalle ihoalueelle.

Mene 30 minuutin kuluessa geelin levittämisestä ulos. Geelin voi antaa imeytyä jonkin aikaa ennen valoaltistusta, mutta yli 30 minuutin odotus saattaa tehdä hoidosta kivuliaan.

Vaihe 4:

Päivänvalolaistus 2 tunnin ajan vähintään +10 °C:n lämpötilassa

Voit valita paikan itse, kunhan olet päivänvalossa. Monien vastaanottojen läheisyydessä on puutarha tai piha, jossa voit istua. Jos asut lähellä voit myös mennä kotiin, kunhan voit aloittaa hoidon 30 minuutin sisällä. Muista, että sinun ei tarvitse olla täydessä auringonpaisteessa, voit istua myös varjossa. Varaudu pysymään ulkona. Voit ottaa mukaasi vaikkapa musiikkia ja haluamasi eväät. Älä mene sisälle hoidon aikana.

Valolle altistumisen yhteydessä on tavallista, että hoidetulla ihoalueella tuntuu pistelyä ja epämukavuutta, mikä on täysin normaalia, kun geelin vaikuttava aine reagoi ja hoitaa vaurioituneita soluja.

Vaihe 5:

Pese jäljellä oleva geeli pois kahden tunnin valoaltistuksen kuluttua. On aina tärkeää suojautua auringonvalolta, mutta erityisen tärkeää on suojata hoitoalue kahden ensimmäisen vuorokauden ajan hoidon jälkeen.

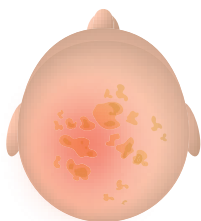
Hoitosi on nyt valmis.

Mitä tapahtuu seuraavaksi?

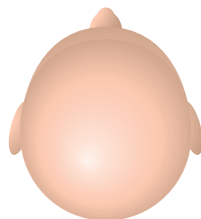
On todennäköistä, että hoidettu alue muuttuu punaiseksi ja tulehtuneeksi, ja yhden tai muutaman päivän kuluttua voi muodostua haavaumia, jotka voivat vetistää ensimmäisten päivien aikana. Kasvojen alueen hoidossa voi esiintyä myös turvotusta silmien ympärillä ja kasvoilla. Tämä on normaali reaktio, joka yleensä häviää muutamassa päivässä. Koko paranemisprosessi, jossa vaurioituneet solut korvautuvat uusilla terveillä soluilla, kestää yleensä noin 2 viikkoa. Älä revi rupia ja hilsettä pois, ne irtoavat itsestään, kun uusi ihokerros on muodostunut. Voit tarvittaessa käyttää ihoa pehmentävää voidetta mahdollisen kutinan lievittämiseksi. Pistely ja kirvely voivat jatkua jonkin aikaa hoidon jälkeen, mutta yleensä ne häviävät melko nopeasti. Tarvittaessa haavaumia voidaan peittää tavallisella laastarilla tai harsotaitoksella. Viilennetty pyyhe tai pieni jääpussi hoidettavalla alueella helpottaa usein tehokkaasti epämukavaa oloa. Hoidon jälkeen voit käydä suihkussa tavalliseen tapaan, ja haavaumat voidaan pestä pelkällä vedellä. Saunoa voi kun haavaumat ovat peittyneet ruvilla.

Joissakin tapauksissa ihoreaktio voi olla erityisen voimakas. Ota yhteyttä hoitohenkilökuntaan, jos asia huolestuttaa sinua.

Yleensä sinut kutsutaan seurantakäynnille noin 3-6 kuukauden kuluttua. Tämä voi vaihdella riippuen hoitoyksikkösi suosituksista.

> Käsittelyn jälkeiset ruvet ja tulehdus osoittavat, missä vaurioituneita soluja on käsitelty.

> Muutamassa viikossa muodostuu uusiutuneita terveitä ihosoluja.

Yleiset ohjeet hoidon jälkeen: suojaa hoidettuja alueita paranemisvaiheen ja seuraavien kuukausien aikana. Käytä aina aurinkosuojavoidetta, jossa on korkea suojakerroin (vähintään 30, mielellään 50+). Aktiiviset keratoosit johtuvat auringonvalosta, ja uusien muutosten riski on suuri ja kasvaa aina, kun altistut auringolle. On tärkeää muuttaa auringonottotapoja. Suojaa ihosi vaatteilla ja päähineellä, äläkä unohda suojata aurinkosuojavoiteella valolle alttiita alueita, kuten käsiä, kasvoja ja korvia. Varjoa suositellaan suoran auringonvalon sijaan, mutta myös varjossa tarvitaan aurinkosuojaa.

Hoitoaikataulu

Hoidon aloituksen ja Ameluz-geelin levittämisaikajankohta ja -paikka:

Mahdollisen seurantakäynnin aika:

Yhteystiedot kysymyksiä varten:

Muistiinpanot

Lue myös huolellisesti pakkausseloste osoitteesta laakeinfo.fi, josta saat lisätietoja.

Tämän potilasohjeen lääketieteellisen sisällön
on tarkistanut ihotauteihin erikoistuva lääkäri
Vivian Lindholm, HYKS Iho- ja allergiasairaala

GALENICA

Galenica AB | Medeon Science Park | 205 12 Malmö